

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-041/26-10854/2

Podgorica, 27.03.2026.godine

Za: MINISTARSTVO PRAVDE, Vuka Karadžića 3, Podgorica
gospodinu, mr Bojanu Božoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba

Veza: Vaš akt broj: 01-053/26-2849/2 od 24.03.2026. godine

Poštovani gospodine Božoviću,

Povodom *Predloga zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni materijal, utvrđeno je da se predloženim propisom postiže unapređenje pravne sigurnosti i zaštite odraslih osoba koje nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoja prava i interese, naročito u prekograničnim situacijama, a u cilju jačanja međunarodne pravne saradnje kroz jasnije definisanje nadležnosti, efikasnije priznavanje i izvršenje stranih odluka, kao i bolju razmjenu informacija između nadležnih organa. Dodatno, cilj je obezbjeđivanje kontinuiteta zaštite i jednakog tretmana zaštićenih lica bez obzira na to u kojoj se državi nalaze ili borave.

U tekstu Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba i Izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, navedeno je da za implementaciju predmetnog Predloga nijesu potrebna dodatna izdvajanja finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore. Takođe, navedeno je da sprovođenjem Zakona ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, kao i da nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijska obaveza.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba, uz napomenu da se eventualno potrebna sredstva za implementaciju istog usklade sa sredstvima koja su opredijeljena Ministarstvu pravde godišnjim zakonima o budžetu.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

ZAKON O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O MEĐUNARODNOJ ZAŠTITI ODRASLIH OSOBA

Član 1

Potvrđuje se Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba, usvojena 13. januara 2000. godine u Hagu, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

CONVENTION ON THE INTERNATIONAL PROTECTION OF ADULTS

(Concluded 13 January 2000)

The States signatory to the present Convention,
Considering the need to provide for the protection in international situations of adults who, by reason of an impairment or insufficiency of their personal faculties, are not in a position to protect their interests,
Wishing to avoid conflicts between their legal systems in respect of jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of measures for the protection of adults,
Recalling the importance of international co-operation for the protection of adults,
Affirming that the interests of the adult and respect for his or her dignity and autonomy are to be primary considerations,
Have agreed on the following provisions

CHAPTER I – SCOPE OF THE CONVENTION

Article 1

(1) This Convention applies to the protection in international situations of adults who, by reason of an impairment or insufficiency of their personal faculties, are not in a position to protect their interests.

(2) Its objects are:

- a) to determine the State whose authorities have jurisdiction to take measures directed to the protection of the person or property of the adult;
- b) to determine which law is to be applied by such authorities in exercising their jurisdiction;
- c) to determine the law applicable to representation of the adult;
- d) to provide for the recognition and enforcement of such measures of protection in all Contracting States;

e) to establish such co-operation between the authorities of the Contracting States as may be necessary in order to achieve the purposes of this Convention.

Article 2

(1) For the purposes of this Convention, an adult is a person who has reached the age of 18 years.

(2) The Convention applies also to measures in respect of an adult who had not reached the age of 18 years at the time the measures were taken.

Article 3

The measures referred to in Article 1 may deal in particular with:

- a) the determination of incapacity and the institution of a protective regime;
- b) the placing of the adult under the protection of a judicial or administrative authority;
- c) guardianship, curatorship and analogous institutions;
- d) the designation and functions of any person or body having charge of the adult's person or property, representing or assisting the adult;
- e) the placement of the adult in an establishment or other place where protection can be provided;
- f) the administration, conservation or disposal of the adult's property;
- g) the authorisation of a specific intervention for the protection of the person or property of the adult.

Article 4

(1) The Convention does not apply to:

- a) maintenance obligations;
- b) the formation, annulment and dissolution of marriage or any similar relationship, as well as legal separation;
- c) property regimes in respect of marriage or any similar relationship;
- d) trusts or succession;
- e) social security;
- f) public measures of a general nature in matters of health;
- g) measures taken in respect of a person as a result of penal offences committed by that person;
- h) decisions on the right of asylum and on immigration;
- i) measures directed solely to public safety.

(2) Paragraph 1 does not affect, in respect of the matters referred to therein, the entitlement of a person to act as the representative of the adult.

CHAPTER II – JURISDICTION

Article 5

(1) The judicial or administrative authorities of the Contracting State of the habitual residence of the adult have jurisdiction to take measures directed to the protection of the adult's person or property.

(2) In case of a change of the adult's habitual residence to another Contracting State, the authorities of the State of the new habitual residence have jurisdiction.

Article 6

(1) For adults who are refugees and those who, due to disturbances occurring in their country, are internationally displaced, the authorities of the Contracting State on the territory of which these adults are present as a result of their displacement have the jurisdiction provided for in Article 5, paragraph 1.

(2) The provisions of the preceding paragraph also apply to adults whose habitual residence cannot be established.

Article 7

(1) Except for adults who are refugees or who, due to disturbances occurring in their State of nationality, are internationally displaced, the authorities of a Contracting State of which the adult is a national have jurisdiction to take measures for the protection of the person or property of the adult if they consider that they are in a better position to assess the interests of the adult, and after advising the authorities having jurisdiction under Article 5 or Article 6, paragraph 2.

(2) This jurisdiction shall not be exercised if the authorities having jurisdiction under Article 5, Article 6, paragraph 2, or Article 8 have informed the authorities of the State of which the adult is a national that they have taken the measures required by the situation or have decided that no measures should be taken or that proceedings are pending before them.

(3) The measures taken under paragraph 1 shall lapse as soon as the authorities having jurisdiction under Article 5, Article 6, paragraph 2, or Article 8 have taken measures required by the situation or have decided that no measures are to be taken. These authorities shall inform accordingly the authorities which have taken measures in accordance with paragraph 1.

Article 8

(1) The authorities of a Contracting State having jurisdiction under Article 5 or Article 6, if they consider that such is in the interests of the adult, may, on their own motion or on an application by the authority of another Contracting State, request the authorities of one of the States mentioned in paragraph 2 to take measures for the protection of the person or property of the adult. The request may relate to all or some aspects of such protection.

(2) The Contracting States whose authorities may be addressed as provided in the preceding paragraph are:

- a) a State of which the adult is a national;
- b) the State of the preceding habitual residence of the adult;
- c) a State in which property of the adult is located;
- d) the State whose authorities have been chosen in writing by the adult to take measures directed to his or her protection;
- e) the State of the habitual residence of a person close to the adult prepared to undertake his or her protection;
- f) the State in whose territory the adult is present, with regard to the protection of the person of the adult.

(3) In case the authority designated pursuant to the preceding paragraphs does not accept its jurisdiction, the authorities of the Contracting State having jurisdiction under Article 5 or Article 6 retain jurisdiction.

Article 9

The authorities of a Contracting State where property of the adult is situated have jurisdiction to take measures of protection concerning that property, to the extent that such measures are compatible with those taken by the authorities having jurisdiction under Articles 5 to 8.

Article 10

(1) In all cases of urgency, the authorities of any Contracting State in whose territory the adult or property belonging to the adult is present have jurisdiction to take any necessary measures of protection.

(2) The measures taken under the preceding paragraph with regard to an adult habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 9 have taken the measures required by the situation.

(3) The measures taken under paragraph 1 with regard to an adult who is habitually resident in a non-Contracting State shall lapse in each Contracting State as soon as measures required by the situation and taken by the authorities of another State are recognised in the Contracting State in question.

(4) The authorities which have taken measures under paragraph 1 shall, if possible, inform the authorities of the Contracting State of the habitual residence of the adult of the measures taken.

Article 11

(1) By way of exception, the authorities of a Contracting State in whose territory the adult is present have jurisdiction to take measures of a temporary character for the protection of the person of the adult which have a territorial effect limited to the State in question, in so far as such measures are compatible with those already taken by the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 8, and after advising the authorities having jurisdiction under Article 5.

(2) The measures taken under the preceding paragraph with regard to an adult habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 8 have taken a decision in respect of the measures of protection which may be required by the situation.

Article 12

Subject to Article 7, paragraph 3, the measures taken in application of Articles 5 to 9 remain in force according to their terms, even if a change of circumstances has eliminated the basis upon which jurisdiction was founded, so long as the authorities which have jurisdiction under the Convention have not modified, replaced or terminated such measures.

CHAPTER III – APPLICABLE LAW

Article 13

(1) In exercising their jurisdiction under the provisions of Chapter II, the authorities of the Contracting States shall apply their own law.

(2) However, in so far as the protection of the person or the property of the adult requires, they may exceptionally apply or take into consideration the law of another State with which the situation has a substantial connection.

Article 14

Where a measure taken in one Contracting State is implemented in another Contracting State, the conditions of its implementation are governed by the law of that other State.

Article 15

(1) The existence, extent, modification and extinction of powers of representation granted by an adult, either under an agreement or by a unilateral act, to be exercised when such adult is not in a position to protect his or her interests, are governed by the law of the State of the adult's habitual residence at the time of the agreement or act, unless one of the laws mentioned in paragraph 2 has been designated expressly in writing.

(2) The States whose laws may be designated are:

- a) a State of which the adult is a national;
- b) the State of a former habitual residence of the adult;
- c) a State in which property of the adult is located, with respect to that property.

(3) The manner of exercise of such powers of representation is governed by the law of the State in which they are exercised.

Article 16

Where powers of representation referred to in Article 15 are not exercised in a manner sufficient to guarantee the protection of the person or property of the adult, they may be withdrawn or modified by measures taken by an authority having jurisdiction under the Convention. Where such powers of representation are withdrawn or modified, the law referred to in Article 15 should be taken into consideration to the extent possible.

Article 17

(1) The validity of a transaction entered into between a third party and another person who would be entitled to act as the adult's representative under the law of the State where the transaction was concluded cannot be contested, and the third party cannot be held liable, on the sole ground that the other person was not entitled to act as the adult's representative under the law designated by the provisions of this Chapter, unless the third party knew or should have known that such capacity was governed by the latter law.

(2) The preceding paragraph applies only if the transaction was entered into between persons present on the territory of the same State.

Article 18

The provisions of this Chapter apply even if the law designated by them is the law of a non- Contracting State.

Article 19

In this Chapter the term 'law' means the law in force in a State other than its choice of law rules.

Article 20

This Chapter does not prevent the application of those provisions of the law of the State in which the adult is to be protected where the application of such provisions is mandatory whatever law would otherwise be applicable.

Article 21

The application of the law designated by the provisions of this Chapter can be refused only if this application would be manifestly contrary to public policy.

CHAPTER IV – RECOGNITION AND ENFORCEMENT

Article 22

(1) The measures taken by the authorities of a Contracting State shall be recognised by operation of law in all other Contracting States.

(2) Recognition may however be refused:

a) if the measure was taken by an authority whose jurisdiction was not based on, or was not in accordance with, one of the grounds provided for by the provisions of Chapter II;

b) if the measure was taken, except in a case of urgency, in the context of a judicial or administrative proceeding, without the adult having been provided the opportunity to be heard, in violation of fundamental principles of procedure of the requested State;

c) if such recognition is manifestly contrary to public policy of the requested State, or conflicts with a provision of the law of that State which is mandatory whatever law would otherwise be applicable;

d) if the measure is incompatible with a later measure taken in a non-Contracting State which would have had jurisdiction under Articles 5 to 9, where this later measure fulfils the requirements for recognition in the requested State;

e) if the procedure provided in Article 33 has not been complied with.

Article 23

Without prejudice to Article 22, paragraph 1, any interested person may request from the competent authorities of a Contracting State that they decide on the recognition or non-recognition of a measure taken in another Contracting State. The procedure is governed by the law of the requested State.

Article 24

The authority of the requested State is bound by the findings of fact on which the authority of the State where the measure was taken based its jurisdiction.

Article 25

(1) If measures taken in one Contracting State and enforceable there require enforcement in another Contracting State, they shall, upon request by an interested party, be declared enforceable or registered for the purpose of enforcement in that other State according to the procedure provided in the law of the latter State.

(2) Each Contracting State shall apply to the declaration of enforceability or registration a simple and rapid procedure.

(3) The declaration of enforceability or registration may be refused only for one of the reasons set out in Article 22, paragraph 2.

Article 26

Without prejudice to such review as is necessary in the application of the preceding Articles, there shall be no review of the merits of the measure taken.

Article 27

Measures taken in one Contracting State and declared enforceable, or registered for the purpose of enforcement, in another Contracting State shall be enforced in the latter State as if they had been taken by the authorities of that State. Enforcement takes place in accordance with the law of the requested State to the extent provided by such law.

CHAPTER V – CO-OPERATION

Article 28

(1) A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention on such authorities.

(2) Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 29

(1) Central Authorities shall co-operate with each other and promote co-operation amongst the competent authorities in their States to achieve the purposes of the Convention.

(2) They shall, in connection with the application of the Convention, take appropriate steps to provide information as to the laws of, and services available in, their States relating to the protection of adults.

Article 30

The Central Authority of a Contracting State, either directly or through public authorities or other bodies, shall take all appropriate steps to:

a) facilitate communications, by every means, between the competent authorities in situations to which the Convention applies;

b) provide, on the request of a competent authority of another Contracting State, assistance in discovering the whereabouts of an adult where it appears that the adult may be present and in need of protection within the territory of the requested State.

Article 31

The competent authorities of a Contracting State may encourage, either directly or through other bodies, the use of mediation, conciliation or similar means to achieve agreed solutions for the protection of the person or property of the adult in situations to which the Convention applies.

Article 32

(1) Where a measure of protection is contemplated, the competent authorities under the Convention, if the situation of the adult so requires, may request any authority of another Contracting State which has information relevant to the protection of the adult to communicate such information.

(2) A Contracting State may declare that requests under paragraph 1 shall be communicated to its authorities only through its Central Authority.

(3) The competent authorities of a Contracting State may request the authorities of another Contracting State to assist in the implementation of measures of protection taken under this Convention.

Article 33

(1) If an authority having jurisdiction under Articles 5 to 8 contemplates the placement of the adult in an establishment or other place where protection can be provided, and if such placement is to take place in another Contracting State, it shall first consult with the Central Authority or other competent authority of the latter State. To that effect it shall transmit a report on the adult together with the reasons for the proposed placement.

(2) The decision on the placement may not be made in the requesting State if the Central Authority or other competent authority of the requested State indicates its opposition within a reasonable time.

Article 34

In any case where the adult is exposed to a serious danger, the competent authorities of the Contracting State where measures for the protection of the adult have been taken or are under consideration, if they are informed that the adult's residence has changed to, or that the adult is present in, another State, shall inform the authorities of that other State about the danger involved and the measures taken or under consideration.

Article 35

An authority shall not request or transmit any information under this Chapter if to do so would, in its opinion, be likely to place the adult's person or property in danger, or constitute a serious threat to the liberty or life of a member of the adult's family.

Article 36

(1) Without prejudice to the possibility of imposing reasonable charges for the provision of services, Central Authorities and other public authorities of Contracting States shall bear their own costs in applying the provisions of this Chapter.

(2) Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States concerning the allocation of charges.

Article 37

Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States with a view to improving the application of this Chapter in their mutual relations. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

CHAPTER VI – GENERAL PROVISIONS

Article 38

(1) The authorities of the Contracting State where a measure of protection has been taken or a power of representation confirmed may deliver to the person entrusted with protection of the adult's person or property, on request, a certificate indicating the capacity in which that person is entitled to act and the powers conferred.

(2) The capacity and powers indicated in the certificate are presumed to be vested in that person as of the date of the certificate, in the absence of proof to the contrary.

(3) Each Contracting State shall designate the authorities competent to draw up the certificate.

Article 39

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 40

The authorities to whom information is transmitted shall ensure its confidentiality, in accordance with the law of their State.

Article 41

All documents forwarded or delivered under this Convention shall be exempt from legalisation or any analogous formality.

Article 42

Each Contracting State may designate the authorities to which requests under Article 8 and Article 33 are to be addressed.

Article 43

(1) The designations referred to in Article 28 and Article 42 shall be communicated to the Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law not later than the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval of the Convention or of accession thereto. Any modifications thereof shall also be communicated to the Permanent Bureau.

(2) The declaration referred to in Article 32, paragraph 2, shall be made to the depositary of the Convention.

Article 44

A Contracting State in which different systems of law or sets of rules of law apply to the protection of the person or property of the adult shall not be bound to apply the rules of the Convention to conflicts solely between such different systems or sets of rules of law.

Article 45

In relation to a State in which two or more systems of law or sets of rules of law with regard to any matter dealt with in this Convention apply in different territorial units:

a) any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit;

b) any reference to the presence of the adult in that State shall be construed as referring to presence in a territorial unit;

c) any reference to the location of property of the adult in that State shall be construed as referring to location of property of the adult in a territorial unit;

d) any reference to the State of which the adult is a national shall be construed as referring to the territorial unit designated by the law of that State or, in the absence of relevant rules, to the territorial unit with which the adult has the closest connection;

e) any reference to the State whose authorities have been chosen by the adult shall be construed

– as referring to the territorial unit if the adult has chosen the authorities of this territorial unit;

– as referring to the territorial unit with which the adult has the closest connection if the adult has chosen the authorities of the State without specifying a particular territorial unit within the State;

f) any reference to the law of a State with which the situation has a substantial connection shall be construed as referring to the law of a territorial unit with which the situation has a substantial connection;

g) any reference to the law or procedure or authority of the State in which a measure has been taken shall be construed as referring to the law or procedure in force in such territorial unit or authority of the territorial unit in which such measure was taken;

h) any reference to the law or procedure or authority of the requested State shall be construed as referring to the law or procedure in force in such territorial unit or authority of the territorial unit in which recognition or enforcement is sought;

i) any reference to the State where a measure of protection is to be implemented shall be construed as referring to the territorial unit where the measure is to be implemented;

j) any reference to bodies or authorities of that State, other than Central Authorities, shall be construed as referring to those authorised to act in the relevant territorial unit.

Article 46

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter III, in relation to a State which comprises two or more territorial units each of which has its own system of law or set of rules of law in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

a) if there are rules in force in such a State identifying which territorial unit's law is applicable, the law of that unit applies;

b) in the absence of such rules, the law of the relevant territorial unit as defined in Article 45 applies.

Article 47

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter III, in relation to a State which has two or more systems of law or sets of rules of law applicable to different categories of persons in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

a) if there are rules in force in such a State identifying which among such laws applies, that law applies;

b) in the absence of such rules, the law of the system or the set of rules of law with which the adult has the closest connection applies.

Article 48

In relations between the Contracting States this Convention replaces the Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues, signed at The Hague 17 July 1905.

Article 49

(1) The Convention does not affect any other international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by this Convention, unless a contrary declaration is made by the States Parties to such instrument.

(2) This Convention does not affect the possibility for one or more Contracting States to conclude agreements which contain, in respect of adults habitually resident in any of the States Parties to such agreements, provisions on matters governed by this Convention.

(3) Agreements to be concluded by one or more Contracting States on matters within the scope of this Convention do not affect, in the relationship of such States with other Contracting States, the application of the provisions of this Convention.

(4) The preceding paragraphs also apply to uniform laws based on special ties of a regional or other nature between the States concerned.

Article 50

(1) The Convention shall apply to measures only if they are taken in a State after the Convention has entered into force for that State.

(2) The Convention shall apply to the recognition and enforcement of measures taken after its entry into force as between the State where the measures have been taken and the requested State.

(3) The Convention shall apply from the time of its entry into force in a Contracting State to powers of representation previously granted under conditions corresponding to those set out in Article 15.

Article 51

(1) Any communication sent to the Central Authority or to another authority of a Contracting State shall be in the original language, and shall be accompanied by a translation into the official language or one of the official languages of the other State or, where that is not feasible, a translation into French or English.

(2) However, a Contracting State may, by making a reservation in accordance with Article 56, object to the use of either French or English, but not both.

Article 52

The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convoke a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER VII – FINAL CLAUSES

Article 53

(1) The Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law on 2 October 1999.

(2) It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 54

(1) Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 57, paragraph 1.

(2) The instrument of accession shall be deposited with the depositary.

(3) Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in sub-paragraph b) of Article 59. Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 55

(1) If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that the Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

(2) Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

(3) If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 56

(1) Any State may, not later than the time of ratification, acceptance, approval or accession, or at the time of making a declaration in terms of Article 55, make the reservation provided for in Article 51, paragraph 2. No other reservation shall be permitted.

(2) Any State may at any time withdraw the reservation it has made. The withdrawal shall be notified to the depositary.

(3) The reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 57

(1) The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 53.

(2) Thereafter the Convention shall enter into force:

a) for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b) for each State acceding, on the first day of the month following the expiration of three months after the expiration of the period of six months provided in Article 54, paragraph 3;

c) for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 55, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 58

(1) A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units to which the Convention applies.

(2) The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period.

Article 59

The depositary shall notify the States Members of the Hague Conference on Private International Law and the States which have acceded in accordance with Article 54 of the following :

- a) the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 53;
- b) the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 54;
- c) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 57;
- d) the declarations referred to in Article 32, paragraph 2, and Article 55;
- e) the agreements referred to in Article 37;
- f) the reservation referred to in Article 51, paragraph 2, and the withdrawal referred to in Article 56, paragraph 2;
- g) the denunciations referred to in Article 58.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 13th day of January, 2000, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law.

KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ ZAŠTITI ODRASLIH OSOBA

(Zaključeno 13 januara 2000. godine)

Države potpisnice ove Konvencije,
imajući u vidu potrebu pružanja zaštite u međunarodnim okolnostima odraslim osobama koje nisu u mogućnosti štiti svoje interese zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti,
u želji da se izbjegnu sukobi između njihovih pravnih poredaka u pogledu nadležnosti, mjerodavnog prava, priznavanja i izvršenja mjera za zaštitu odraslih osoba,
podsjećajući na važnost međunarodne saradnje u području zaštite odraslih osoba, potvrđujući da interesi odrasle osobe te poštovanje njenog dostojanstva i nezavisnosti moraju biti od primarne važnosti,
sporazumjele su se o sljedećim odredbama:

POGLAVLJE I PODRUČJE PRIMJENE KONVENCIJE

Član 1

(1) Ova se Konvencija primjenjuje na zaštitu u međunarodnim okolnostima odraslih osoba koje nisu u mogućnosti štiti svoje interese zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti.

(2) Njeni su ciljevi:

- a) odrediti državu čiji su organi nadležni da preduzmu mjere usmjerene na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine;
- b) odrediti koje će pravo ti organi primjenjivati u izvršavanju svoje nadležnosti;
- c) odrediti pravo mjerodavno za zastupanje odrasle osobe;
- d) osigurati priznavanje i izvršenje tih mjera zaštite u svim državama ugovornicama;
- e) uspostaviti saradnju među organima država ugovornica koja je neophodna da bi se postigla svrha ove Konvencije.

Član 2

(1) U smislu ove Konvencije odrasla osoba je osoba koja je navršila 18 godina.

(2) Konvencija se primjenjuje i na mjere koje se odnose na odraslu osobu koja još nije navršila 18 godina u vrijeme preduzimanja mjera.

Član 3

Mjere spomenute u članu 1 mogu se posebno odnositi na:

- a) određivanje nesposobnosti i uvođenje sistema zaštite;
- b) stavljanje odrasle osobe pod zaštitu sudskog ili upravnog organa;
- c) starateljstvo, mentorstvo i slične ustanove;
- d) određivanje i utvrđivanje djelovanja svake osobe ili organa koje se brine o odrasloj osobi ili njenoj imovini, zastupa odraslu osobu ili joj pomaže;
- e) smještaj odrasle osobe u ustanovu ili na drugo mjesto na kojem je moguće pružiti zaštitu;
- f) upravljanje ili raspolaganje imovinom odrasle osobe ili zaštitu te imovine;
- g) odobravanje posebne intervencije u svrhu zaštite odrasle osobe ili njene imovine.

Član 4

(1) Ova se Konvencija ne primjenjuje na:

a) obaveze izdržavanja;

b) sklapanje, poništenje i raskid braka ili nekog sličnog odnosa, kao i pravno razdvajanje;

c) imovinski režim u pogledu imovine stečene u braku ili sličnoj zajednici;

d) fondacije ili nasljeđivanje;

e) socijalno osiguranje;

f) javne mjere opšte prirode u području zdravlja;

g) mjere koje se preduzimaju s obzirom na osobu kao rezultat krivičnih djela koja je ta osoba počinila;

h) odluke o pravu na azil i useljavanju;

i) mjere usmjerene isključivo na javnu sigurnost.

(2) Stavom 1 ne utiče se, s obzirom na pitanja navedena u tom stavu, na pravo osobe da djeluje kao zastupnik odrasle osobe.

POGLAVLJE II NADLEŽNOST

Član 5

(1) Sudski ili upravni organi države ugovornice uobičajenog boravišta odrasle osobe nadležna su da preduzmu mjere usmjerene na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine.

(2) U slučaju promjene uobičajenog boravišta odrasle osobe preseljenjem u drugu državu ugovornicu, nadležni su organi države novog uobičajenog boravišta.

Član 6

(1) Za odrasle osobe koje su izbjeglice i osobe koje su zbog nemira u svojoj zemlji raseljene u inostranstvu, nadležnost predviđenu članom 5 stav 1 imaju organi države ugovornice na čijom se teritoriji te odrasle osobe nalaze zbog raseljavanja.

(2) Odredbe iz prethodnog stava primjenjuju se i na odrasle osobe čije se uobičajeno boravište ne može utvrditi.

Član 7

(1) Osim kad je riječ o odraslim osobama koje su izbjeglice ili koje su zbog nemira u državi čiji su državljani raseljene u inostranstvu, organi države ugovornice čiji je odrasla osoba državljanin nadležna su da preduzmu mjere za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine ako smatraju da su u boljem položaju da procijene interese odrasle osobe te nakon što su obavijestili organe koji su nadležni na osnovu člana 5 ili člana 6 stav 2.

(2) Ta se nadležnost ne ostvaruje ako su organi koji su nadležni na osnovu člana 5, člana 6 stav 2 ili člana 8 obavijestili organe države čiji je ta odrasla osoba državljanin o tome da su preduzeli mjere koje nalaže situacija ili o odluci da ne treba preduzeti nikakve mjere ili da se očekuje pokretanje postupaka pred njima.

(3) Mjere preduzete na osnovu stava 1 prestaju da važe čim organi nadležni na osnovu člana 5, člana 6 stav 2 ili člana 8 preduzmu mjere koje nalaže situacija ili odluče da ne treba preduzimati nikakve mjere. Ti organi u skladu s navedenim obavještavaju organe koji su preduzeli mjere u skladu sa stavom 1.

Član 8

(1) Organi države ugovornice nadležni na osnovu člana 5 ili člana 6 mogu, ukoliko je to u interesu odrasle osobe, na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev organa druge države ugovornice, zatražiti od organa jedne od država navedenih u stavu 2 da preduzmu mjere za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine. Taj se zahtjev može odnositi na sve ili na pojedine aspekte takve zaštite.

(2) Države ugovornice čijim se organima može uputiti zahtjev iz prethodnog stava su sljedeće:

- a) država čiji je odrasla osoba državljanin;
- b) država prethodnog uobičajnog boravišta odrasle osobe;
- c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe;
- d) država čiji je organ odrasla osoba pisanim putem odabrala za preduzimanje mjera usmjerenih na svoju zaštitu;
- e) država uobičajenog boravišta osobe koja je bliska toj odrasloj osobi i spremna preuzeti njenu zaštitu;
- f) država na čijoj se teritoriji odrasla osoba nalazi, u pogledu zaštite odrasle osobe.

(3) U slučaju da organ imenovan u skladu s prethodnim stavovima ne prihvati svoju nadležnost, nadležnost zadržavaju organi države ugovornice nadležni na osnovu člana 5 ili člana 6.

Član 9

Organi države ugovornice u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe nadležna su da preduzmu mjere zaštite te imovine kako bi takve mjere bile što usklađenije s mjerama koje su preduzeli organi nadležni prema članovima od 5 do 8.

Član 10

(1) U svim hitnim slučajevima organi bilo koje države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi odrasla osoba ili imovina koja pripada toj odrasloj osobi nadležna su da preduzmu sve neophodne mjere zaštite.

(2) Mjere preduzete na osnovu prethodnog stava u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u nekoj državi ugovornici prestaju da važe čim organi nadležni na osnovu člana od 5 do 9 preduzmu mjere koje nalaže situacija.

(3) Mjere preduzete na osnovu stava 1 u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi koja nije ugovornica prestaju da važe u svakoj državi ugovornici čim se mjere koje nalaže situacija i koje su preduzeli organi neke druge države priznaju u predmetnoj državi ugovornici.

(4) Ako je moguće, organi koji su preduzeli mjere na osnovu stava 1 o preduzetim mjerama obavještavaju organe države ugovornice u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište.

Član 11

(1) Izuzetno, organi države ugovornice na čijoj se teritoriji odrasla osoba nalazi nadležna su preduzeti privremene mjere za zaštitu odrasle osobe čiji je teritorijalni učinak ograničen na područje predmetne države ako su te mjere usklađene s mjerama koje su već preduzeli organi nadležni na osnovu člana od 5 do 8, nakon što su obavijestili organe koji su nadležni na osnovu člana 5.

(2) Mjere preduzete na osnovu prethodnog stava u pogledu odrasle osobe koja ima uobičajeno boravište u državi ugovornici prestaju da važe čim organi nadležni na osnovu člana od 5 do 8 donesu odluku o mjerama zaštite koje može nalagati situacija.

Član 12

Pod uslovom iz člana 7 stav 3, mjere preduzete u primjeni članova 5 do 9 ostaju na snazi u skladu sa svojim odredbama, čak i ako je promjena okolnosti uklonila osnov na kojem je zasnovana nadležnost, sve dok organi koji imaju nadležnost prema Konvenciji nisu izmijenili, zamijenili ili ukinuli takve mjere.

POGLAVLJE III MJERODAVNO PRAVO

Član 13

(1) Prilikom vršenja svoje nadležnosti u skladu sa odredbama Poglavlja II, organi država ugovornica primjenjuju svoje pravo.

(2) Međutim, ukoliko to zahtijeva zaštita ličnosti ili imovine odrasle osobe, oni mogu izuzetno primijeniti ili uzeti u obzir pravo druge države sa kojom situacija ima značajnu povezanost.

Član 14

Ako se mjera preduzeta u jednoj državi ugovornici sprovodi u nekoj drugoj državi ugovornici, uslovi za njeno sprovođenje uređuju se pravom te druge države.

Član 15

(1) Postojanje, opseg, izmjena i prestanak ovlaštenja za zastupanje, koje je na osnovu sporazuma ili jednostranim aktom dodijelila odrasla osoba i koje će se izvršavati kada takva odrasla osoba ne bude mogla da štiti svoje interese, uređuju se pravom države u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište u vrijeme sklapanja sporazuma ili akta, osim ako je izričito u pisanom obliku navedeno odgovarajuće pravo iz stava 2.

(2) Države čije je pravo moguće navesti su sljedeće:

- a) država čiji je odrasla osoba državljanin;
- b) država bivšeg uobičajenog boravišta odrasle osobe;
- c) država u kojoj se nalazi imovina odrasle osobe, u pogledu te imovine.

(3) Način izvršavanja takvih ovlaštenja za zastupanje uređuje se pravom države u kojoj se one izvršavaju.

Član 16

Ako se ovlaštenja za zastupanje iz člana 15 ne izvršavaju na način koji je dovoljan da bi se zajemčila zaštita odrasle osobe ili njene imovine, moguće ih je oduzeti ili izmijeniti mjerama koje preduzima organ nadležan na osnovu Konvencije. Ako se takva ovlaštenja za zastupanje oduzmu ili izmijene, pravo iz člana 15 treba uzeti u obzir koliko je to moguće.

Član 17

(1) Valjanost pravnog posla zaključenog između treće strane i one osobe koja bi imala ovlaštenja postupati kao zastupnik odrasle osobe na osnovu prava države u kojoj je pravni posao zaključen ne može se osporavati, a treća strana ne može se smatrati odgovornom samo na osnovu toga što druga osoba nije imala ovlaštenja postupati kao zastupnik odrasle osobe prema pravu iz odredbi ovog poglavlja, osim ako je treća strana znala ili je trebala znati da je u pogledu tih ovlaštenja mjerodavno pravo.

(2) Prethodni se stav primjenjuje samo ako su pravni posao sklopile osobe koje se nalaze na teritoriji iste države.

Član 18

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se čak i ako je pravo na koje one upućuju pravo države koja nije ugovornica.

Član 19

U ovom poglavlju izraz „pravo” označava pravo koje je na snazi u nekoj državi, osim njenih pravnih pravila o izboru mjerodavnog prava.

Član 20

Ovim se poglavljem ne sprečava primjena tih odredbi iz prava države u kojoj treba zaštititi odraslu osobu ako je primjena takvih odredbi obavezna bez obzira na to koje bi pravo inače bilo mjerodavno.

Član 21

Primjena prava određenog odredbama ovog poglavlja može se odbiti samo ako bi takva primjena bila očigledno suprotna javnom poretku.

POGLAVLJE IV PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

Član 22

(1) Mjere koje preduzmu organi države ugovornice priznaju se primjenom prava u svim drugim državama ugovornicama.

(2) Međutim, to se priznavanje može odbiti:

a) ako je mjeru preduzeo organ čija se nadležnost nije bila zasnovana na jednoj od osnova predviđenih odredbama Poglavlja II ili nije bila u skladu s jednom od tih osnova;

b) ako je mjera preduzeta, osim u slučaju hitnosti, u okviru sudskog ili upravnog postupka, a odrasloj osobi nije pružena mogućnost da bude saslušana, čime je počinjena povreda osnovnih načela postupka države kojoj je zahtjev podnesen;

c) ako je takvo priznavanje u očiglednoj suprotnosti s javnim poretkom države kojoj je zahtjev podnesen ili je u protivrječju s nekom pravnom odredbom te države koja je obavezna bez obzira na to koje bi pravo inače bilo mjerodavno;

d) ako ta mjera nije u skladu s mjerom preduzetom kasnije u državi koja nije ugovornica, a koja bi imala nadležnost na osnovu člana od 5 do 9, u slučaju kad ta posljednja mjera ispunjava uslove za priznavanje u državi kojoj je zahtjev podnesen;

e) ako postupak nije sproveden u skladu s članom 33.

Član 23

Ne dovodeći u pitanje odredbe iz člana 22 stav 1, svaka zainteresovana osoba može od nadležnog organa države ugovornice može da zatraži da ona odluči o priznavanju ili nepriznavanju mjere preduzete u drugoj državi ugovornici. Postupak se uređuje pravom države kojoj je zahtjev podnesen.

Član 24

Organ države kojoj je zahtjev podnesen vezan je za utvrđene činjenice na kojima je organ države u kojoj je mjera preduzeta zasnovao svoju nadležnost.

Član 25

(1) Ako je mjere koje su preduzete i izvršive u jednoj državi ugovornici potrebno izvršiti u drugoj državi ugovornici, one se, na zahtjev jedne od zainteresiranih strana, proglašavaju izvršenima ili registruju u svrhu izvršenja u toj drugoj državi, prema postupku predviđenom pravom posljednje države.

(2) Svaka država ugovornica primjenjuje jednostavan i brz postupak za proglašenje izvršivosti ili registraciju.

(3) Proglašenje izvršivosti ili registracija mogu se odbiti isključivo iz nekog od razloga navedenih u članu 22 stav 2.

Član 26

Ne dovodeći u pitanje preispitivanje koje je potrebno za primjenu prethodnih članova, ne obavlja se preispitivanje merituma izrečene mjere.

Član 27

Mjere preduzete u jednoj državi ugovornici i proglašene izvršenima ili registrovane u svrhu izvršenja u drugoj državi ugovornici sprovode se u posljednjoj državi kao da su ih donijeli organi te države. Izvršenje se sprovodi u skladu s pravom države kojoj je zahtjev podnesen, u opsegu predviđenom tim pravom.

POGLAVLJE V SARADNJA

Član 28

(1) Država ugovornica imenuje centralni organ radi izvršavanja obaveza koje su Konvencijom određene za takve organe.

(2) Savezne države, države koje imaju više od jednog pravnog poretka ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice mogu odrediti više od jednog centralnog organa i teritorijalni ili lični opseg njihovih nadležnosti. Ako država odredi više od jednog centralnog organa, ona imenuje centralni organ kojem se mogu uputiti sva saopštenja radi njihovog prosljeđivanja odgovarajućim centralnim organima u toj državi.

Član 29

(1) Centralni organi međusobno sarađuju i podstiču saradnju među nadležnim organima u svojim državama kako bi se postigla svrha ove Konvencije.

(2) Ona u vezi s primjenom Konvencije preduzimaju odgovarajuće korake kako bi pružila obavještenja o propisima svoje države i u njoj dostupnim uslugama, a koje se odnose na zaštitu odraslih osoba.

Član 30

Centralni organ države ugovornice, neposredno ili posredstvom organa javne vlasti ili drugih organa, preduzima sve odgovarajuće mjere kako bi učinio sljedeće:

- a) svim mogućim sredstvima olakšalo komunikaciju između nadležnih organa u slučajevima na koje se odnosi ova Konvencija;
- b) na zahtjev nadležnog organa druge države ugovornice pomoglo otkriti gdje je odrasla osoba ako se pretpostavlja da se nalazi na teritoriji države kojoj je zahtjev podnesen i da joj je potrebna zaštita.

Član 31

Nadležni organi države ugovornice mogu, neposredno ili posredstvom drugih organa, podsticati primjenu postupka posredovanja, mirenja ili sličnih postupaka kako bi se sporazumno pronašla rješenja za zaštitu odrasle osobe ili njene imovine u slučajevima na koje se odnosi ova Konvencija.

Član 32

(1) Ako je mjera zaštite u postupku razmatranja, nadležni organi na osnovu ove Konvencije, ako okolnosti odrasle osobe to nalažu, mogu od bilo kojeg organa druge države ugovornice koje posjeduje podatak relevantan za zaštitu odrasle osobe zatražiti dostavu takvog podatka.

(2) Država ugovornica može izjaviti da se zahtjevi iz stava 1 dostavljaju njenim organima samo preko njenog centralnog organa.

(3) Nadležni organi države ugovornice mogu zahtijevati od organa druge države ugovornice pomoć u sprovođenju mjera zaštite preduzetih na osnovu ove Konvencije.

Član 33

(1) Ako neki organ nadležan na osnovu člana od 5 do 8 razmatra smještaj odrasle osobe u ustanovu ili na drugo mjesto na kojem je moguće pružiti zaštitu, i ako bi se takav smještaj pružio u drugoj državi ugovornici, taj se organ prvo savjetuje sa centralnim organom ili drugim nadležnim organom posljednje države. U tu svrhu organ dostavlja izvještaj o odrasloj osobi zajedno s razlozima za predloženi smještaj.

(2) Odluka o smještaju ne može se donijeti u državi koja podnosi zahtjev ako centralni organ ili drugi nadležni organ države kojoj je zahtjev podnesen izrazi svoje protivljenje u razumnom roku.

Član 34

U svim slučajevima u kojima je odrasla osoba izložena ozbiljnoj opasnosti nadležni organ države ugovornice u kojoj su mjere za zaštitu odrasle osobe preduzete ili su u postupku razmatranja, ako su obaviještene da se boravište odrasle osobe promijenilo ili da se odrasla osoba nalazi u nekoj drugoj državi, obavještavaju organi te druge države o toj opasnosti i o mjerama koje su preduzete ili su u postupku razmatranja.

Član 35

Organ ne zahtijeva i ne prenosi nikakve podatke iz ovog poglavlja ako bi to, prema njegovom mišljenju, moglo ugroziti odraslu osobu ili njenu imovinu, ili bi moglo predstavljati ozbiljnu prijetnju slobodi ili životu člana porodice odrasle osobe.

Član 36

(1) Ne dovodeći u pitanje mogućnost određivanja naknade za usluge na ime razumnog troška, centralni organ i drugi organi javne vlasti država ugovornica snose vlastite troškove u vezi s primjenom odredba ovog poglavlja.

(2) Svaka država ugovornica može zaključiti sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica u vezi s raspodjelom troškova.

Član 37

Svaka država ugovornica može zaključiti sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica kako bi se poboljšala primjena odredaba ovog poglavlja u njihovim međusobnim odnosima. Države koje su sklopile takve sporazume dostavljaju primjerak tih sporazuma depozitaru Konvencije.

POGLAVLJE VI OPŠTE ODREDBE

Član 38

(1) Organi države ugovornice u kojoj je preduzeta mjera zaštite ili potvrđena ovlaštenja za zastupanje mogu, na zahtjev, dostaviti osobi kojoj je povjerena zaštita ličnosti ili imovine odrasle osobe potvrdu u kojoj se navodi u kojem svojstvu ta osoba ima pravo da djeluje i koja ovlaštenja su joj dodijeljena.

(2) U nedostatku dokaza o suprotnom smatra se da su svojstvo i ovlaštenja navedene u takvoj potvrdi povjerene toj osobi od dana sastavljanja potvrde.

(3) Svaka država ugovornica imenuje organe koja su nadležna izdavati takve potvrde.

Član 39

Lični podaci koji su prikupljeni ili proslijeđeni na osnovu ove Konvencije upotrebljavaju se samo za potrebe za koje su prikupljeni ili proslijeđeni.

Član 40

Organi kojima se podaci šalju osiguravaju njihovu tajnost u skladu s pravom svoje države.

Član 41

Sve isprave proslijeđene ili dostavljene na osnovu ove Konvencije oslobođene su legalizacije ili bilo koje slične formalnosti.

Član 42

Svaka država ugovornica može imenovati organe kojima se upućuju zahtjevi iz člana 8 i člana 33.

Član 43

(1) Obavještenje o imenovanjima iz člana 28 i člana 42 dostavlja se Stalnoj kancelariji Haške konferencije za međunarodnom privatnom pravu najkasnije do dana polaganja instrumenta o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju Konvencije ili pristupu njoj. Stalna kancelarija ujedno se obavještava o svim izmjenama tih imenovanja.

(2) Izjava iz člana 32 stava 2 daje se depozitaru Konvencije.

Član 44

Država ugovornica u kojoj se na zaštitu odrasle osobe ili njene imovine primjenjuju različiti pravni poretci ili različita pravna pravila nije obavezna da primjenjuje pravila Konvencije na sukobe koji nastanu isključivo između tih različitih pravnih poredaka ili pravnih pravila.

Član 45

Kad je riječ o državi u kojoj se u različitim teritorijalnim jedinicama na bilo koje pitanje koje se uređuje ovom Konvencijom primjenjuju dva pravna poretka ili pravna pravila ili više njih:

- a) smatra se da se svako upućivanje na uobičajeno boravište u toj državi odnosi na uobičajeno boravište u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- b) smatra se da se svako upućivanje na prisutnost odrasle osobe u toj državi odnosi na prisutnost u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- c) smatra se da se svako upućivanje na mjesto gdje se nalazi imovina odrasle osobe u toj državi odnosi na mjesto gdje se nalazi imovina odrasle osobe u nekoj teritorijalnoj jedinici;
- d) smatra se da se svako upućivanje na državu čiji je odrasla osoba državljanin odnosi na teritorijalnu jedinicu određenu zakonima te države ili, u nedostatku odgovarajućih propisa, na teritorijalnu jedinicu s kojom je odrasla osoba najuže povezana;
- e) smatra se da se svako upućivanje na državu čiji je organ odrasla osoba izabrala:
 - odnosi na određenu teritorijalnu jedinicu ako je odrasla osoba izabrala organ te teritorijalne jedinice
 - odnosi na teritorijalnu jedinicu s kojom je odrasla osoba najuže povezana ako je odrasla osoba izabrala organ te države bez navođenja određene teritorijalne jedinice u toj državi;
- f) smatra se da se svako upućivanje na pravo države s kojom je odnosni slučaj najuže povezan odnosi na pravo teritorijalne jedinice s kojom je odnosni slučaj najuže povezan;
- g) smatra se da se svako upućivanje na pravo ili postupak ili organ države u kojoj je preduzeta neka mjera odnosi na pravo ili postupak na snazi u takvoj teritorijalnoj jedinici ili na organ teritorijalne jedinice u kojoj je takva mjera preduzeta;
- h) smatra se da se svako upućivanje na pravo ili postupak ili organ države kojoj je zahtjev podnesen odnosi na pravo ili postupak na snazi u takvoj teritorijalnoj jedinici ili na organ teritorijalne jedinice u kojoj se traži priznavanje ili izvršenje;
- i) smatra se da se svako upućivanje na državu u kojoj treba provesti mjeru zaštite odnosi na teritorijalnu jedinicu u kojoj mjeru treba sprovesti;
- j) smatra se da se svako upućivanje na organ te države, osim centralnih organa, odnosi na organe ovlaštene da postupaju u odgovarajućoj teritorijalnoj jedinici.

Član 46

U svrhu određivanja mjerodavnog prava na osnovu Poglavlja III, s obzirom na državu koja se sastoji od dvije teritorijalne jedinice ili više njih od kojih svaka ima sopstveni pravni poredak ili pravna pravila u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Konvencijom, primjenjuju se sljedeća pravila:

- a) ako su u takvoj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje teritorijalna jedinica čije je pravo mjerodavno, primjenjuje se pravo te jedinice;
- b) u nedostatku takvih pravila primjenjuje se pravo odgovarajuće teritorijalne jedinice kako je određeno članom 45.

Član 47

U svrhu utvrđivanja mjerodavnog prava na osnovu Poglavlja III, s obzirom na državu koja ima dva pravna poretka ili pravna pravila ili više njih, a koji se primjenjuju na različite kategorije osoba kad je riječ o pitanjima obuhvaćenim ovom Konvencijom, primjenjuju se sljedeća pravila:

- a) ako su u toj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje koje se od tih prava primjenjuje, primjenjuje se to pravo;
- b) u nedostatku takvih pravila primjenjuju se pravni poredak ili pravna pravila s kojima je odrasla osoba najuže povezana.

Član 48

U odnosima između država ugovornica ova Konvencija zamjenjuje Konvenciju o zabrani i sličnim zaštitnim mjerama, potpisanu u Hagu 17. jula 1905.

Član 49

(1) Konvencija ne utiče na bilo koji drugi međunarodni instrument čiji su države ugovornice strane i koji sadrži odredbe o pitanjima regulisanim ovom Konvencijom, osim ako države ugovornice tog instrumenta ne daju suprotnu izjavu.

(2) Ova Konvencija ne utiče na mogućnost da jedna ili više država ugovornica zaključuju sporazume koji, u pogledu odraslih osoba koje imaju uobičajeno boravište u bilo kojoj državi stranci takvih sporazuma, sadržavaju odredbe o pitanjima koja se uređuju ovom Konvencijom.

(3) Kad je riječ o odnosima takvih država s drugim državama ugovornicama, sporazumi koje će jedna ili više država ugovornica zaključiti o pitanjima obuhvaćenim ovom Konvencijom ne utiču na primjenu odredaba ove Konvencije.

(4) Prethodni se stavovi primjenjuju i na jedinstveno pravo koje se zasniva na posebnim vezama regionalnog ili drugog karaktera između predmetnih država.

Član 50

(1) Konvencija se primjenjuje na mjere samo ako su one u nekoj državi preduzete nakon što je Konvencija stupila na snagu za tu državu.

(2) Konvencija se primjenjuje na priznavanje i izvršenje mjera preduzetih nakon njenog stupanja na snagu između države u kojoj su mjere preduzete i države kojoj je zahtjev podnesen.

(3) Konvencija se primjenjuje na ovlašćena za zastupanje dodijeljene prethodno na osnovu uslova koji odgovaraju uslovima iz člana 15 od dana njenog stupanja na snagu u državi ugovornici.

Član 51

(1) Sva komunikacija upućena centralnom organu ili nekom drugom organu države ugovornice sastavljaju se na originalnom jeziku, a uz njega će biti priložen i prevod na službeni jezik ili jedan od službenih jezika druge države, ili, ako to nije moguće, prevod na francuski ili engleski jezik.

(2) Međutim, država ugovornica može, izražavajući rezervu u skladu s članom 56, uložiti prigovor zbog upotrebe francuskog ili engleskog jezika, ali ne zbog upotrebe oba jezika.

Član 52

Glavni sekretar Haške konferencije za međunarodno privatno pravo će u redovnim intervalima sazivati Posebnu komisiju radi razmatranja primjene Konvencije u praksi.

POGLAVLJE VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53

(1) Konvencija je otvorena za potpisivanje državama koje su 2. oktobra 1999. bile članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo.

(2) Ona se potvrđuje, prihvata ili odobrava, a instrumente o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju polažu se pri Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, depozitaru Konvencije.

Član 54

(1) Bilo koja druga država može pristupiti Konvenciji nakon što ona stupi na snagu u skladu s članom 57 stavom 1.

(2) Instrument o pristupanju polaže se kod depozitara.

(3) Takvo pristupanje proizvodi dejstvo samo kad je riječ o odnosima između države pristupnice i onih država ugovornica koje nisu uložile prigovor na njeno pristupanje u roku od šest mjeseci nakon prijema obavještenja iz člana 59 tačka b. Države takav prigovor mogu uložiti i u trenutku potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja Konvencije nakon pristupanja. O svakom takvom prigovoru obavještava se depozitar.

Član 55

(1) Ako neka država ima dvije teritorijalne jedinice ili više njih u kojima se na pitanja iz ove Konvencije primjenjuju različiti pravni poretci, može u trenutku potpisivanja, potvrđivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja izjaviti da se područje primjene Konvencije proširuje na sve njene teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, a svoju izjavu može u svakom trenutku izmijeniti podnošenjem druge izjave.

(2) O svakoj takvoj izjavi obavještava se depozitar, a u njoj se izričito navode teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

(3) Ako država ne da izjavu u skladu sa ovim članom, Konvencija se primjenjuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Član 56

(1) Svaka država može, najkasnije u trenutku potvrđivanja, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, ili pri davanju izjave u skladu s članom 55, izraziti rezervu predviđenu članom 51 stav 2. Izražavanje rezerve na drugačiji način nije dopušteno.

(2) Svaka država može u svakom trenutku povući rezervu koju je izjavila. O povlačenju se obavještava depozitar.

(3) Rezerva prestaje da važi prvog dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavještenje iz prethodnog stava.

Član 57

(1) Konvencija stupa na snagu prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja trećeg instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju iz člana 53.

(2) Nakon toga Konvencija stupa na snagu:

a) za svaku državu koja je naknadno potvrdi, prihvati ili odobri, prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja njenog instrumenta o potvrđivanju, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju;

b) za svaku državu koja pristupa, prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon isteka šestomjesečnog perioda predviđenog članom 54 stavom 3;

c) za teritorijalnu jedinicu na koju je područje primjene Konvencije prošireno u skladu s članom 55, prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon obavještenja iz tog člana.

Član 58

(1) Država članica Konvencije može je otkazati tako što će o tome obavjestiti depozitara pisanim putem. Otkazivanje se može ograničiti na određene teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

(2) Otkazivanje ima dejstvo od prvog dana u mjesecu koji slijedi po isteku 12 mjeseci od datuma kada je depozitar primio obavještenje. Ako se u tom obavještenju odredi duži period nakon kojeg otkazivanje počne da proizvodi dejstvo, otkazivanje stupa na snagu po isteku takvog dužeg roka.

Član 59

Depozitar obavještava države članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo, kao i države koje su pristupile u skladu s članom 54 o sljedećem:

- a) o potpisima, potvrđivanjima, prihvatanjima i odobrenjima iz člana 53;
- b) o pristupima i prigovorima uloženim na pristupe iz člana 54;
- c) o datumu stupanja na snagu Konvencije saglasno članu 57;
- d) o izjavama iz člana 32 stav 2 i člana 55;
- e) o sporazumima iz člana 37;
- f) o rezervama iz člana 51 stav 2 i povlačenju iz člana 56 stav 2;
- g) o otkazivanjima iz člana 58.

Kao potvrdu toga, doljepotpisani, propisno ovlašćeni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sačinjeno u Hagu, 13. januara 2000. godine, na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se deponjuje u arhivu Vlade Kraljevine Nizozemske i čiji se ovjereni primjerak šalje diplomatskim putem svakoj članici Haške konferencije za međunarodno privatno pravo.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – Međunarodni ugovori“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, člana 16 stav 1 tačka 5 kojim je između ostalog određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru, kao i člana 100 tač.1 i 4 Ustava kojima je, između ostalog propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku Crne Gore i zaključuje međunarodne ugovore.

Članom 82 stav 1 tačka 2 Ustava data je nadležnost Skupštini da donosi zakone, a u skladu sa tačkom 17 istog člana Skupština potvrđuje međunarodne ugovore.

Članom 9 Ustava propisano je da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i da se neposredno primjenjuju kada odnose uređuju drukčije od unutrašnjeg zakonodavstva.

II. OCJENA STANJA MEĐUNARODNIH ODNOSA I CILJ DONOŠENJA ZAKONA

Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba je međunarodni ugovor koji je usvojila Haška konferencija za međunarodno privatno pravo 13. januara 2000. godine, a stupila je na snagu 2009. godine.

Konvencija nudi okvir za zaštitu u međunarodnim okolnostima odraslim osobama koje nijesu u mogućnosti štiti svoje interese zbog oštećenja ili nedostataka sopstvenih sposobnosti. Konvencija se bavi prekograničnim situacijama koje se odnose na kretanje ljudi, uključujući njihovu imovinu koja se nalazi u različitim jurisdikcijama, obezbeđujući sveobuhvatan skup pravila o nadležnosti, važećem zakonu i priznavanju i sprovođenju zaštitnih mjera, sa namjerom da tako uspostavi mehanizme saradnje između organa država ugovornica.

Pristupanje Konvenciji o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba predstavlja važan korak u unapređenju pravne zaštite ranjivih kategorija stanovništva u Crnoj Gori. Povećana mobilnost građana, migracije i sve veći broj starijih osoba dovode do situacija u kojima odrasle osobe imaju imovinu, boravište ili porodične veze u više država.

U takvim situacijama mogu nastati složena pitanja međunarodne nadležnosti, primjene prava i priznavanja mjera zaštite donesenih u drugim državama. Pristupanjem Konvenciji uspostavlja se jasan pravni okvir za rješavanje ovih pitanja i omogućava efikasnija zaštita prava odraslih osoba koje zbog fizičkog ili mentalnog stanja nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoje interese.

Pristupanje Konvenciji doprinosi jačanju međunarodne pravne saradnje, unapređenju pravne sigurnosti i usklađivanju pravnog sistema Crne Gore sa savremenim međunarodnim standardima u oblasti međunarodnog privatnog prava i zaštite ljudskih prava.

Potvrđivanje Konvencije dopriniće unapređenju pravnog sistema Crne Gore u oblasti zaštite odraslih osoba koje nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoja prava i interese.

Primjena Konvencije dopriniće efikasnijem funkcionisanju sistema starateljstva u slučajevima sa međunarodnim elementom, jer će nadležni organi imati jasna pravila o međunarodnoj nadležnosti, priznavanju stranih odluka i saradnji sa organima drugih država.

Konvencija predstavlja dopunu postojećem sistemu međunarodnog privatnog prava i uspostavlja jasniji pravni okvir za rješavanje prekograničnih slučajeva. Istovremeno, ona doprinosi jačanju međunarodne saradnje između nadležnih organa država ugovornica.

Usvajanje Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba planiran je za donošenje prema Programu pristupanja Crne Gore 2026-2027 za II kvartal 2027. godine, ali je nedavno uvršten u prioritetnu listu aktivnosti u odnosu na zahtjeve Evropske komisije u okviru pregovaračkog procesa, u kom smislu je neophodno pomenutu aktivnost sprovesti u aprilu 2026. godine.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU MEĐUNARODNIM UGOVOROM

Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba uređuje osnovna pitanja koja se odnose na zaštitu odraslih u međunarodnim situacijama, uključujući nadležnost organa, mjerodavno pravo, priznavanje i izvršenje mjera, kao i saradnju između država ugovornica, uz odgovarajuće opšte i završne odredbe koje uređuju način njene primjene.

Prema članu 5 Konvencije, nadležni su organi države u kojoj odrasla osoba ima uobičajeno boravište, dok u posebnim okolnostima nadležnost mogu imati i organi drugih država, poput države čiji je osoba državljanin ili države u kojoj se nalazi njena imovina (čl. 7 i 8).

Konvencija omogućava donošenje različitih mjera zaštite radi očuvanja ličnih i imovinskih interesa odrasle osobe, pri čemu su primjeri takvih mjera navedeni u članu 3 i obuhvataju imenovanje staratelja ili zastupnika, upravljanje imovinom, kao i mjere koje se odnose na ličnu zaštitu.

U pogledu mjerodavnog prava, član 13 predviđa da nadležni organ, po pravilu, primjenjuje pravo svoje države, ali uz mogućnost primjene prava druge države sa kojom je konkretan slučaj u bližoj vezi, ukoliko je to u interesu odrasle osobe.

Jedno od ključnih rješenja Konvencije jeste sistem priznavanja mjera zaštite između država ugovornica, prema kojem se, u skladu sa članom 22, mjere donesene u jednoj državi priznaju u drugim državama bez potrebe za ponovnim vođenjem postupka, osim u izuzetnim slučajevima.

Konvencija takođe prepoznaje pravni značaj ovlaštenja koja odrasla osoba može unaprijed dati drugom licu za slučaj gubitka sposobnosti odlučivanja, što je uređeno članom 15.

Radi efikasne primjene Konvencije, predviđena je saradnja između država ugovornica putem centralnih organa, pa svaka država, u skladu sa članom 28, određuje centralni organ koji olakšava komunikaciju između nadležnih organa, pruža pomoć u prekograničnim slučajevima i doprinosi zaštiti odraslih osoba. U tom smislu, Crna Gora će prilikom polaganja instrumenta ratifikacije odrediti organ koji će obavljati ovu funkciju.

Konvencija predviđa i ograničenu mogućnost stavljanja rezervi, i to u pogledu jezika komunikacije između nadležnih organa. Iako se komunikacija, po pravilu, vodi uz prevod na službeni jezik druge države ili na francuski ili engleski jezik, država ugovornica može, u skladu sa članom 56, uložiti rezervu na upotrebu jednog od ova dva jezika. S tim u vezi, Ministarstvo pravde će, u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, razmotriti stavljanje rezerve i izjava u skladu sa pravnim sistemom Crne Gore i praksom država Evropske unije koje su pristupile ovoj konvenciji.

Na kraju, Konvencija uređuje i pitanja njenog stupanja na snagu. U slučaju pristupanja država koje nisu bile članice Haške konferencije za međunarodno privatno pravo na dan 2. oktobar 1999. godine propisano je da se pristupanje vrši polaganjem instrumenta pristupanja kod deponitara. Nakon polaganja instrumenta ratifikacije, predviđa se mogućnost da postojeće države ugovornice, u roku od šest mjeseci od prijema obavještenja, ulože prigovor, pri čemu Konvencija proizvodi pravno dejstvo isključivo u odnosima između države pristupnice i onih država ugovornica koje nijesu izjavile prigovor, čime se obezbjeđuje kontrolisano proširenje njenog članstva i primjene.

IV. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

V. POTREBA USAGLAŠAVANJA PROPISA

Ne postoji potreba izmjena važećih ili donošenja novih propisa.

VI. RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, imajući u vidu da je zakon uvršten u prioritetnu listu aktivnosti u odnosu na zahtjeve Evropske komisije u okviru pregovaračkog procesa, u kom smislu je neophodno pomenutu aktivnost sprovesti u aprilu 2026. godine.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo pravde

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakonom se u pravni sistem Crne Gore uvodi Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba koja je usvojena 13. januara 2000. godine u Hagu. Pristupanje ovoj Konvenciji predstavlja važan korak u unapređenju pravne zaštite ranjivih kategorija stanovništva u Crnoj Gori. Povećana mobilnost građana, migracije i sve veći broj starijih osoba dovode do situacija u kojima odrasle osobe imaju imovinu, boravište ili porodične veze u više država.

Ova konvencija uspostavlja jasan pravni okvir za rješavanje ovih pitanja i omogućava efikasniju zaštitu prava odraslih osoba koje zbog fizičkog ili mentalnog stanja nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoje interese.

Potvrđivanjem ove konvencije širi se krug država, sa kojima se ostvaruje saradnja po ovom osnovu, a to su između ostalog Austrija, Belgija, Kipar, Češka, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Litvanija, Monako, Portugal, Švajcarska i Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske.

Ne postoje mehanizmi ili indikatori da se direktno odredi eventualno postojanje oštećenih subjekata. Ukoliko Crna Gora ne bi donijela propis odnosno pristupila Konvenciji, ne bi se, u skladu sa odredbama koje su previđene Konvencijom, unaprijedio sistem zaštite prava odraslih osoba.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom postiže se unapređenje pravne sigurnosti i zaštite odraslih osoba koje nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoja prava i interese, naročito u prekograničnim situacijama. Istovremeno, cilj je jačanje međunarodne pravne saradnje kroz jasnije definisanje nadležnosti, efikasnije priznavanje i izvršenje stranih odluka, kao i bolju razmjenu informacija između nadležnih organa.

Takođe, propis doprinosi usklađivanju pravnog sistema Crne Gore sa savremenim međunarodnim standardima u oblasti međunarodnog privatnog prava i zaštite ljudskih prava, uz podsticanje efikasnijeg i funkcionalnijeg rada institucija.

Dodatno, cilj je obezbjeđivanje kontinuiteta zaštite i jednakog tretmana zaštićenih lica bez obzira na to u kojoj se državi nalaze ili borave.

Propisom se i uspostavljanja efikasni sistem priznavanja mjera zaštite između država ugovornica, kojim se omogućava da se mjere donesene u jednoj državi priznaju i proizvode pravno dejstvo u drugim državama bez potrebe za ponovnim vođenjem postupka, osim u izuzetnim slučajevima. +Na taj način se obezbjeđuje kontinuitet zaštite odraslih osoba u prekograničnim situacijama, smanjuju administrativne prepreke i ubrzava ostvarivanje njihovih prava. Istovremeno, cilj je rasterećenje nadležnih organa i povećanje efikasnosti postupaka kroz ponavljanje procedura i donošenja paralelnih odluka.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija donošenja zakona je preferirana opcija, jer bi se time pružila mogućnost unapređivanja zakonodavnog okvira.

Osnovni cilj realizacije svih aktivnosti prepoznatih u okviru pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost je da se omogući kontinuitet posvećenosti jačanju međunarodne saradnje. Pravosudna saradnja u građanskim i krivičnim stvarima je jedan od važnih segmenata za ostarivanje tog cilja, i u tom smislu **Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2026-2027** definisani su i najvažniji zadaci vezani za ovaj prioritet koji se, između ostalog, odnose i na potvrđivanje ove Konvencije.

Takođe, ovim se postiže i viši stepen povjerenja među državama članicama, što omogućava lakšu i bržu saradnju u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pristupanje Konvenciji doprinosi jačanju međunarodne pravne saradnje, unapređenju pravne sigurnosti i usklađivanju pravnog sistema Crne Gore sa savremenim međunarodnim standardima u oblasti međunarodnog privatnog prava i zaštite ljudskih prava. Nadalje, dopriniće unapređenju pravnog sistema Crne Gore u oblasti zaštite odraslih osoba koje nijesu u mogućnosti da samostalno štite svoja prava i interese.

Njena primjena imaće direktne pozitivne uticaje na ova lica, njihove porodice, staratelje i nadležne organe kroz efikasnije prekogranične postupke, jasnije nadležnosti i brže priznavanje odluka, kao i indirektno koristi u vidu smanjenja troškova, veće pravne predvidivosti i jačanja povjerenja u institucije. Takođe, dovešće do efikasnije razmjene informacija i saradnje sa drugim državama ugovornicama, te brže i sigurnije priznavanje mjera zaštite.

Donošenjem zakona neće se stvoriti troškovi građanima i privredi.

Ne očekuje se stvaranje troškova donošenjem ovog propisa.

Propisom se ne utiče negativno na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.
Za implementaciju ovog zakona nije potrebno obezbjeđivati finansijska sredstva jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda.
Iz sprovođenja Zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
Finansijska sredstva nisu obezbjeđena u budžetu za tekuću niti planirana u budžetu za narednu godinu budući da za sprovođenje Zakona nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava.
Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.
Implementacijom ovog zakona neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
Nije potrebno vršiti obračun finansijskih izdataka/ prihoda.
Ne postoje sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog zakona.
Nije bilo primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U toku izrade Predloga zakona o potvrđivanju Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
Prilikom izrade ovog Predloga zakona nije bilo javnih niti ciljanih konsultacija.
Nije bilo konsultacija, kao ni predloga i sugestija zainteresovanih strana prilikom izrade Predloga zakona o potvrđivanju o Konvencije o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Za sprovođenje ovog zakona ne postoje potencijalne prepreke.
Mjere koje će biti preduzete tokom sprovođenja propisa su podizanje svijesti i informisanje relevantnih aktera kako o tome da je Konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba dio pravnog sistema tako i pogledu mogućnosti njene primjene i korišćenja mehanizama koje ova Konvencija nudi kroz sistem međunarodne saradnje.
Ispunjenje postavljenih ciljeva mjeriće se u odnosu na broj predmeta odnosno zahtjeva.
Za monitoring i evaluaciju propisa nadležno je Ministarstvo pravde.

Podgorica, 23.3.2026. godine

